

Manuál pro učitele

New Czech Step by Step a
Tschechisch Schritt für Schritt

Lekce 4

[Zobrazit všechna schémata z lekce 4](#)

Lekce 4 učí studenty orientaci a odpovědi na otázku *kde je to* a na otázky *jak je to odtud daleko* a *jak se tam dostanu*. Mimo to dále procvičuje konjugaci sloves.

str. 44 nebo str. 50/sl. zásoba (lokality):

Procvičení sl. zásoby. Studenti dostanou formulář ([Schéma S4G](#)). Doplňují zde obecné výrazy, např. *Karlův ... = Karlův most, ... Vltava = řeka Vltava* atd. Někdy lze víc možností, např. *Národní ... = Národní divadlo/třída/muzeum*. Učitel může donést fotografie památek. POZOR: Pokud nežijete v Praze, adaptujte si toto schéma na vaše město! (Aktivita Michala Zídka).

str.44/cv. 1:

Procvičení orientace (adverbia místa).

Studenti pracují v párech. Učitel rozdává studentům [Schéma S4H](#). Jeden dostane část A, druhý část B. Ptají se navzájem: *Co je vpravo nahoře? Co je vlevo a uprostřed?* Získané informace dopisují do svého schématu. Poté může učitel vzít všechna schémata tak, aby je studenti už neviděli, a udělá test na paměť: ukáže studentům prázdný papír s identickými čtverci ([Schéma S4I](#)). Ptá se: *Kde je hrad?* Studenti odpovídají: *Vpravo nahoře.* atd.

Aktivita 1: Zopakujeme "nápis na ulici" z první lekce (str. 11). Učitel vyzve studenty, aby za určitý časový limit napsali co nejvíce výrazů, které znají. Student/tým, který má nejvíce bezchybných výrazů, vyhrává.

Aktivita 2: K nápisům a názvům obchodů, které zná ze svého okolí, můžeme využít jednoduchý plánek místa, kde žijeme. Lze si také vyrobit jednoduchou mapu a obrázky s piktogramy (obrázek *dortu* pro *cukrárnu*, *dopis* pro *poštu* atd.) a ptát se studentů, co je to a kde je to (aktivita Markéty Kostlivé a Pavly Hanzlové).

Aktivita 3: Učitel napíše na lístečky jména obchodů tak, aby byl na každém lístečku jenom jeden název. Pak rozdělí studenty do týmů. Vyzve je, aby vždy jeden zástupce každého týmu přišel k němu. Všem zástupcům najednou ukáže lísteček se slovem např. *hotel*. Zástupci týmů musí běžet co nejrychleji ke svému týmu a na předem připravený papír tam namalovat obrázek hotelu. Ostatní z týmu hádají, co je to. Tým, který první dané slovo uhádne, dostane příslušný lísteček nebo má bod. Kdo má nejvíce lístečků/bodů, vyhrává.

Zástupci týmů nesmí při této hře mluvit ani gestikulovat.

Lze hrát i při individuální výuce - učitel a student malují obrázky a navzájem se nechají hádat, co to je.

Aktivita 4: Diktát podle obrázku. Jeden student namaluje vlastní plán města (plán může být velmi jednoduchý, čtverečky místo budov, stačí 5, maximálně 9 budov, rozmístěných vpravo, vlevo, nahoře, dole atd.). Pak popisuje svůj obrázek ostatním (např. *hotel je vpravo nahoře*) a ti malují podle jeho plánu. Kontroluje se přesnost rozmístění jednotlivých budov a jejich názvy.

Lze malovat i na tabuli nebo se zavázanýma očima jako diktát naslepo.

Aktivita 6: Studenti mají před sebou prázdný plán města z Aktivy 6. Každý z nich má 5 obrázků obchodů. Učitel čte jednoduchý popis města (např. *Lékárna je vpravo dole na malém náměstí. Hospoda je na Krátké ulici vlevo.*) Když student uslyší název obchodu, který má, musí ho položit na plán města. Vyhrává ten, komu zůstane nejméně obrázků. (Aktivity Pavla Hanzlová a Denisa Šmejkalová.)

str. 45:

Zde ještě nemusíme uvádět slovesa *jít* a *jet* (následují po nich totiž adverbia vyjadřující směr např. *kam, odkud, kudy* atp., která se studenti naučí později. Pro základní orientaci zcela postačí jednoduchá informace o tom, kde dané lokality *jsou*. Např: *Nádraží je blízko, 5 minut odtud autem. Nemocnice je daleko, 30 minut autobusem.*

str. 45/cv. 3:

1. poslech/poslechy (bez textu).

Studenti dostanou pouze otázky ([Schéma S4J](#)). Poslouchají (třeba i víckrát) dialogy a snaží se zachytit co nejvíce informací (při prvním poslechu stačí, i studenti zachytí například *Divadlo je blízko, žlutý dům*). Poté získané informace konzultují v párech a doplňují.

Aktivita 1: Lekce 4 nebo lekce 13. Studenti pracují s virtuální mapou Prahy na <http://www.praha.cz/virtualni-prohlidky/>. Vyberou si/učitel jim zadá nějaké místo, kam se chtějí dostat, a oni se snaží najít nejlepší cestu.

str. 46:

Uvádí se zde modely pro lokál sg. (v *Praze, v práci, v kanceláři...*). Zjednodušená pravidla pro použití lokálu sg. z lekce 14 učitel podle vlastního uvážení může nebo nemusí vysvětlit. Trváme však na tom, aby si student osvojil modely pro lokál sg. uvedené na této straně. Zapamatované tvary mohou totiž později velmi dobře posloužit jako "modely" pro koncovky lokálu a měkčení.

Poznámka: Již na této stránce může učitel podle svého uvážení upozornit na velmi důležitou tabulku *směr versus lokace* na str. 230, se kterým se budou studenti setkávat v mnoha dalších lekcích. Není to však nutné.

Tabulka vyhlíží hrozivě, ale studenti si ji samozřejmě osvojují postupně, vskutku krok za krokem. Lze tu žertem upozornit na skutečnost, že česká hlava je "schizofrenní", tedy že důsledně rozlišuje lokaci a směr, orientovanost a neorientovanost. V angličtině se na úrovni adverbíí tyto kategorie tak důsledně nerozlišují (*he goes up - he is up*). Stará angličtina ovšem používala tvary *whither - kam* a *whence - odkud*. Němčina má tyto kategorie plně rozvinuté a podobné češtině. Tím, že upozorníme na tabulku již v této lekci a ukážeme jim, kde se "statická" adverbia *nahoře, dole* atd. nalézají, představíme studentům celý jev systémově a později do něj budeme zasazovat další "dílkky".)

str. 46/Text Tom a jeho týden

Postup I.

1. poslech (bez textu). První poslech textu je pro studenty vždy velmi obtížný. Úkol k prvnímu poslechu má proto být velmi jednoduchý! Tomu odpovídá i kvíz ve [Schématu S4A](#).

2. poslech (bez textu). [Schéma S4B](#). Studenti doplňují, kdy je Tom v centru, ve škole.

Postup II.

str.46 /cv. 4:

1. poslech (bez textu).

Učitel si předem připraví kartičky s lokály z daného cvičení: *v Anglii, v České republice, v Praze v malém penzionu...* atd. ([Schéma S4K](#)). Studenti pracují v páru. Poslouchají text a řadí kartičky v pořadí, v jakém je slyší.

Varianta 1: Učitel předem připraví kartičky (stejně jako v předchozím). Učitel čte text sám, ale každý lokativ vynechá a řekne místo něj třeba "hmmmm" nebo "blabla". Studenti podle kontextu uhadují, jaký lokál na vynechané místo patří, a řadí kartičky v tomto pořadí.

Varianta 2: Studenti poslouchají a zatrhávají pravdivá a nepravdivá tvrzení ([Schéma S4L](#)).

2. poslech (bez textu).

Následuje přečtení textu, vysvětlení neznámých slov a zodpovězení otázky *Jaký je jeho oblíbený den?*

Osvojení gramatiky.

V další fázi se studenti soustředí na nově probíraný gramatický jev - lokál sg. Učitel dá studentům tabulku ([Schéma S4M](#)). Studenti k uvedeným lokálům píšou nominativy. Poté jim učitel dá za úkol, aby zjistili, jaké koncovky lokál sg. má.

Měli by dospět ke zjištění, že v lokálu sg. se pro lokality používají v zásadě tři koncovky (-u, -i a -e/-ě) a že slovo *doma* se nemění (je to adverbium, které je nesklonné). Zjednodušená pravidla pro tvoření lokálu sg. najdou v učebnici v lekci 14 na str.145. Ve čtvrté lekci by se však těmito pravidly nemusí příliš zabývat. Jejich úkolem je naučit se tvary z textu (str.46 /cv. 4 - *v práci, v kině, v penzionu* atd.) jako modely.

Pro zopakování lokálů sg. této lekce může posloužit [Schéma S4N](#).

str. 46/ text *Odpoledne v kanceláři*:

Plné znění textu najdete v textové příloze na str. 239.

Aktivita 1: Pravdivá a nepravdivá tvrzení k tomuto textu najdete ve cvičebnici.

Aktivita 2: Roleplay. Dialog na téma *Ráno ve škole, Ráno v kanceláři* nebo *Večer v restauraci*.

Aktivita 3: [Schéma S4C](#). Studenti poslouchají text a doplňují.

Varianta: Lze psát jako "memory test", test paměti. V tomto případě studenti doplňují to, která si pamatují z předchozího poslechu a četby.

str. 47:

Na této stránce se procvičují jednoduché telefonní dialogy s přihlédnutím k formálnímu a neformálnímu úzu. Dále se tato strana se zaměřuje na zopakování tvorby otázek, které jsou pro komunikaci velmi důležité.

Aktivita 1: Zde se dají velmi dobře využít a imitovat jednoduché telefonní dialogy. Můžeme je rozstříhat a studenti je znovu skládají.

Aktivita 2: Roleplay. Sekretářka a volající protivný klient.

str. 48:

Tato strana představuje užitečnou zdvořilostní konstrukci *jsem rád, že*.

str.48/cv.11

Toto cvičení můžete efektivněji využít tak, že jednotlivé výroky rozstříháte a proužky papíru obrátíte, aby je studenti nemohli přečíst ([Schéma S4O](#)). Studenti pracují v páru. Každý si vylosuje jeden výrok a přečte ho partnerovi. Partner musí reagovat a říct, zda je rád a proč.

str.48/cv.12:

[Schéma S4D](#). Otázky k textu *Pan Novák a pan Nowak*.

str. 49/cv. 13 *Dopis Alice*:

[Zvuková nahrávka zde](#)

Aktivita 1: [Schéma S4E](#). Studenti poslouchají text a doplňují. Varianta: Lze psát jako "memory test", test paměti. V tomto případě studenti doplňují to, která si pamatují z předchozího poslechu a četby.

Aktivita 2: [Schéma S4E](#). Studenti doplňují slova z tabulky. POZOR: Před touto aktivitou je třeba zkontrolovat, jestli studenti slova z tabulky znají. Tvary

lokálu a nominativu (např. *v Praze – Praha*) jim totiž často můžou znít jako dvě zcela rozdílná slova.

str. 50:

Opět studenty nenutíme naučit se všechna slova! Ať si prostě vyberou to, co potřebují. Na tuto stranu se totiž ještě vrátí v lekcí 10 (jdu, jedu do) a v lekcí 14 (jsem v, na).

Aktivita 1: K procvičení slovní zásoby nám velmi dobře poslouží pohlednice a obrázky měst i krajiny. Bohatě zde opět můžeme procvičit adverbia (*vpravo, vlevo, nahoře...*), výslovnost místních jmen (učitel řekne nebo napíše slovo *stanice* a student odpovídá: *Staroměstská, Můstek...atd.*), čas, kdy byl obrázek pořízen (*To je ráno/večer/na podzim atd.*).

Aktivita 2: Malovaný diktát. Ukážeme studentům prázdnou tabuli/papír, řekneme jim, že tam krásná příroda a hned uděláme první krok: namalujeme třeba les. Komentujeme: *Vpravo dole je velký les*. Dále už pokračují studenti a diktují učiteli: *Vzadu jsou hory. Vpravo nahoře je slunce. Uprostřed je rybník*. Atd. Malovat samozřejmě mohou i sami studenti.

Aktivita 3: Procvičení sl. zásoby. Diktát podle obrázku (lze si předem připravit jednoduchý obrázek či improvizovat). Lze malovat i naslepo se zavázanýma očima. Používáme sl. zásobu z lekce 4. Např.: *Uprostřed je velká hora a nahoře je starý hrad...* Díla studentů můžeme vystavit na nástěnce a později je použít k opětovnému procvičení slovní zásoby.